

GSG MP 40

Když se řekne samopal, v mých představách se promítne několik legendárních zbraní. Jedna z nich je druhoválečný MP 40 (*Maschinenpistole 40*) z doby, kdy klasické samopaly byly progresivní zbraně jednotlivce. Jeho novodobá varianta pochází od německé firmy GSG z holdingu L&O.

MP 40

Klasický samopal střílí pistolovými náboji, funguje na principu dynamického závěru a střílí z jeho zadní polohy. Stisknutí spouště uvolní hmotný závěr poháněný vratnou pružinou. Závěr při pohybu dopředu nabere náboj ze zásobníku, zasune jej do nábojové komory a odpálí zápalníkem. Takové jednoduché řešení zajišťuje funkčnost samopalu a jeho spolehlivost, ale předpoklady zbraně pro přesné umístění zásahu jsou nevalné i u prvního výstřelu. Přesné střelbě je na překážku velká hmotnost závěru pohybujícího se v pouzdře závěru, prodleva mezi spuštěním a nápichem zápalky a ráz závěru při jeho uzavření.

Tento problém u německého MP 40 částečně řeší předzápal: zápalník napíchne zápalku ještě před úplným zasunutím náboje do komory. Úderník se zápalníkem je spojen do jednoho konstrukčního uzlu s vratnou pružinou v teleskopickém pouzdru. Pouzdro pružiny současně plní funkci pneumatického tlumiče zpětného rázu a zpomalovače kadence. Úderník prochází dutinou závěru. Jedná se o po-

cročilejší konstrukci, než když je zápalník pevně spojen se závěrem.

V počáteční fázi vývinu rány tak dynamický závěr teprve dorazí náboj do komory. Tlak prachových plynů náboje 9 mm Parabellum (Luger) způsobí pohyb závěru zpět, vyhození nábojnice a dokud je stisknuta spoušť, cyklus se opakuje.

MP 40 není zkonstruován pro střelbu jednotlivými ranami, ale díky nízké kadenci okolo 500 ran za minutu lze natrénovat výstřely jednotlivými ranami. MP 40 není vybaven záchytem závěru a ani klasickou pojistkou. Zbraň lze zajistit v nataženém stavu pootočením napínací páky vzhůru a jejím zachycením v zářezu pouzdra závěru.

Nejběžnější varianta MP 40 je vybavena sklopnou ramenní opěrkou. Mířidla se skládají z mušky v chránítku a hledí se dvěma plátky, pevným pro střelbu na 100 metrů a druhým sklopným na 200 m. Střenky pistolové rukojeti, *předpažbí* a dokonce chránítka mušky jsou vyrobeny z v té době moderního bakelitu. Ten se vyznačuje odolností vůči chemikáliím, tepelnému namáhání a pomalou

degradací, ale jeho negativní vlastností je křehkost. Vzhledem ke konstrukčnímu řešení zbraně a zejména dynamickému závěru vychází MP 40 poměrně těžký, 3,9 kg. Nízká kadence, relativně vysoká hmotnost zbraně a omezený výkon pistolového náboje mají za následek dobrou kontrolovatelnost zbraně při střelbě dávkou. Účinný dostřel může přesáhnout 200 m.

Rozložení zbraně k čištění se provádí poměrně jednoduše. Před zásobníkovou šachtou je ve spodní části rámu hmatník ve formě vroubkovaného kolečka. Hmatník se stáhne dolů a zafixuje potočením o 90°. Potom se pouzdro závěru otočí v rámu zbraně proti směru hodinových ručiček o 90° a oddělí. Pouzdro závěru je v zadní části otevřené a tudíž se vyjme sestava teleskopického pouzdra s vratnou pružinou a úderníkem. Nakonec se vyjme samotný závěr. Teleskopické pouzdro s vratnou pružinou se při běžném čištění zbraně nerozebírá.

Celkem bylo vyrobeno kolem milionu MP 40. Přesto se jich do dnešních dnů dochovalo jen málo v dobrém >>>